

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اربعین شیخ

علم آ حیات

فصل اول

چهل حدیث درباره ی علم و عالم و معلوم و معلّم و متعلّم

سازشده
عنوان و نام پدیدآور

: اسکندری، حسین،
: علم، آب حیات: چهل حدیث درباری علم و عالم و معلوم و معلّم و متعلّم، نویسنده حسین اسکندری
: تصحیح، بازیابی و ویرایش سیدرضا موسوی راد
: تهران: مدرسه علمیه دارالسلام، مرکز نشر

: مشخصات نشر
: مشخصات ظاهری
: فروت
: شابک

: وضعیت فهرست نویسی
: یادداشت

: عنوان دیگر: اربعین حدیث (دفتر هشتم) : علم آب حیات
: چهل حدیث درباری علم و عالم و معلوم و معلّم و متعلّم
: اربعین حدیث (دفتر هشتم) : علم آب حیات
: دانش و دانش‌آلودی - احکام

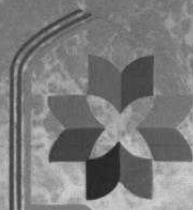
: موضوع
: موضوع
: موضوع
: موضوع

: موضوع
: احکام شیعه - قرن ۱۴
: موضوع

: موضوع
: ۱۴th century * Arab * Hadith (Shiite) - Texts

: شناسه افزوده
: شناسه افزوده
: رده بندی کنگره
: رده بندی دبیری

: شماره کتبخانی ملی
: شماره کتبخانی ملی

مرکز نشر مدرسه علمیه دارالسلام

۱۵۹

اربعین حدیث (دفتر هشتم): علم آب حیات (۱)

نویسنده: حسین اسکندری

تصحیح، بازیابی و ویرایش: سید رضا موسوی راد، رحیم بنگدار تهرانی

طراحی، تنظیم و صفحه آرایی: خیرالله اسماعیل زاده

ناشر: مرکز نشر مدرسه علمیه دارالسلام

نوبت چاپ اول: دی ۱۳۹۸

تیراژ: ۱۰۸۸

شابک دوره: ۷-۰۰۰-۷۱۱۶-۶۲۲-۹۷۸

شابک جلد: ۴-۰۱-۷۱۱۶-۶۲۲-۹۷۸

چاپ: طرح و نقش نوین

قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان

تلفن های پخش: ۳۳۳۳۸۸۴۰ - ۳۳۳۳۸۸۲۴

خرید اینترنتی: www.darussalam.ir

www.darussalam.ir

info@darussalam.ir

بسم الله الرحمن الرحيم والحمد لله رب العالمين و سلام الله على عباده الذين اصطفى محمد و اهل بيته الطيبين الطاهرين واللعن على أعدائهم أعداء الله أجمعين

این سخن امام باقر (ع) است که «عَالِمٌ يُنْتَفَعُ بِعِلْمِهِ أَفْضَلُ مِنْ سَبْعِينَ أَلْفَ عَابِدٍ» (کافی، ج ۱، ص ۳۲)

یک عالم اهل عمل و تعلیم گراز هفتاد هزار عابد برتر و شریف تر و عزیز تر است. دلیل آن هم معلوم است تلاش عابد نجات خویش است برای نجات خویش و تلاش عالم ربانی نجات خویش است برای نجات دادن در راه ماندگان و غریقان. با اینکه خداوند فرموده من جن و انس را فقط برای عبادت و بندگی ام خلق کردم «وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ» (ذاریات/۵۶) پس حقیقت این سخن یعنی برتری عظیم عالمان بر عابدان چیست؟ حقیقت این است که عبادت حقیقی جز با شناخت معبود و شناخت خود عبادت ممکن نیست. از این روست که خداوند هدف آفرینش و خلقت تمام هستی و کائنات را رسیدن انسان به علم و معرفت بیان کرده است «أَلَلَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِيَتَلَعَّمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا» (طلاق/۱۲) من که را باید عبادت کنم؟ چرا باید عبادت کنم؟ چگونه عبادت کنم؟ چه چیز مفسد عبادت من است و آن را بی اثر می کند؟ چه چیز مصلح عبادت من است و آن را سودمند می کند؟ اینها آن معارف و شناختی است که به آن نیازمندی. تو باید بدانی خدایی را عبادت می کنی که قدرت مطلق، علم مطلق، حیات مطلق بلکه کمال مطلق است و همه چیز نه تنها تو بلکه همه ی کائنات، آنچه را که تو می بینی و آنچه را که خلق شده و تو نمی بینی و هرگز هم نمی توانی ببینی همه و همه بسته و بند به اوست. چرا باید عبادت کنم؟ چون عبادت مقرب توست و او از تو خواسته و فرمان «أَعْبُدُوا» داده که با عبادت، به او که منبع فیوضات و سرچشمه ی رحمت هستی است، نزدیک شوی و از او بهره مند گردی او منعم تو است و این

عبادت را با اینکه نفعش به خود تو می‌رسد جزای خویش در انعامش قرار داده است و فرموده این شکر نعمت‌های من است، چگونگی آن را هم در کتابش به وسیله‌ی فرستاده‌اش به تو آموخته و فساد و صلاح و اسباب صعود و سقوط آن را هم گوشزد نموده است. این گونه عبادتی را خواسته و برای این نوع از عبادت تو را خلق کرده و فرموده: «وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِعِبَادُونَ» (ذاریات/ ۵۶) و اینگونه است که عالم و معلمی که تو را چنین معرفت توحیدی بیاموزد و به هدف خلقت که بندگی است برساند از عابد، برتر می‌شود آن هم برتری و فاصله‌ای از ثرا تا ثریا از زمین تا آسمان و از ملک تا ملکوت. از این روست که باید گفت اگر می‌خواهیم دین داشته باشیم باید پیش و بیش از آن به معرفت و علم و آگاهی برسیم اما اگر بنا نیست معرفت داشته باشیم بهتر است دین نداشته باشیم چون این نوع دین یعنی دین بدون معرفت، زیان بارتر از بی‌دینی است. دین باید مبتنی بر معرفت باشد. قاتل مولای ما امیرالمؤمنین علیه السلام دینداری جاهل و بدون معرفت بود عبدالرحمن بن ملجم مرادی که برای تحصیل رضایت خدا امام خودش را به شهادت رساند، عوامل انزوای امام مجتبی علیه السلام دیندارانی بی‌فکر و جاهلانی ناآگاه بودند همانان که همچو رعاء بودند. و این است سر تأکید و تصریح و تشویق اولیاء دین به علم آموزی و کسب معرفت دینی.

این بار توفیق رفیق شد تا در این باره بنویسیم و به این نعمت و ممت، خدای بزرگ را شاکریم و مزید و دوام این توفیق را خواهانیم.

بشکست عهد صحبت اهل طریق را
تا اختیار کردی از آن این طریق را
وین جهد می‌کند که بگیرد غریق را

صاحب دلی به مدرسه آمد ز خانقاه
گفتم میان عالم و عابد چه فرق بود
گفت آن گلیم خویش به در می‌برد ز موج

دفتر اول

چیستی و حقیقت علم

ارزش و جایگاه علم

ارزش و جایگاه تعلّم

ارزش و جایگاه عالمان

جایگاه خطیر عالمان

ارزش و جایگاه معلّمان

ارزش و جایگاه متعلّمان

اوصاف عالمان

آثار و برکات علم

انواع و مراتب علم

آفات و موانع علم

دور ماندگان از علم

عالمان مذموم

بایدها و نبایدها

راهنمدها

دفتر دوم

دفتر سوم